

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ
PAŽYMA

DĖL VYRIAUSYBĖS 2019 M. SAUSIO 23 D. NUTARIMO NR. 85 „DĖL SPORTO RĖMIMO FONDO LĖŠŲ PASKIRSTYMO PROPORCIJŲ, SPORTO RĖMIMO FONDO ADMINISTRAVIMUI SKIRTŲ LĖŠŲ DALIES NUSTATYMO IR SPORTO RĖMIMO FONDO LĖŠOMIS FINANSUOJAMŲ SPORTO PROJEKTŲ FINANSAVIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO PROJEKTO (TAP NR. 19-1738) (TAIS NR. 19-11331(2))

2019-10-29 Nr. NV-3025

Vilnius

Projekto rengėjas – Švietimo, mokslo ir sporto ministerija (toliau – Ministerija).

Projekto tikslas. Pakeisti Sporto rėmimo fondo (toliau – Fondas) lėšomis finansuojamų sporto projektų finansavimo tvarką, Fondo lėšų paskirstymo proporcijas ir jo administravimui skirtų lėšų dalį.

Dabartinė situacija. Įgyvendinant Sporto įstatymą 2019 m. sausio 23 d. Vyriausybės nutarimu Nr. 85 buvo patvirtinta nauja Fondo veiklą reglamentuojanti ir jo lėšomis finansuojamų sporto projektų finansavimo tvarka. Šiuo metu Vyriausybės nutarime nustatyta:

- Fondo lėšų paskirstymo proporcijos finansuojamoms veiklos sritims - fizinio aktyvumo veikloms, skatinančioms fizinio aktyvumo plėtrą skiriama 50 proc. Fondo lėšų, sporto inventoriui ir įrangai įsigyti – 20 proc., sporto renginiams organizuoti – 15 proc., kvalifikacijai tobulinti – 5 proc., esamų sporto bazių plėtrai, priežiūrai ir remontui – 10 proc. 10 proc. Fondo lėšų nuo nurodytų proporcijų dalies skiriama neįgaliųjų sporto plėtrą skatinantiems projektams įgyvendinti.
- Fondo administravimui skirta dalis - 3,5 proc. metinio Fondo biudžeto.
- Fondo lėšomis finansuojamų sporto projektų finansavimo tvarka, kurioje įtvirtinti reikalavimai pareiškėjams, paraiškoms ir sporto projektams (paraiškas gali teikti visi juridiniai asmenys, sporto veiklos turi būti vykdomos Lietuvoje arba už jos ribų, tačiau nauda turi atitekti Lietuvai, sporto projektų sąmata negali būti mažesnė kaip 3000 Eur, sporto bazių plėtros, remonto atveju - 5000 Eur, ir ne didesnė kaip 450000 Eur ir kt.), nustatyta kvietimo skelbimo ir paraiškų teikimo tvarka (kvietimas finansavimui gauti skelbiamas ne vėliau kaip iki einamųjų metų spalio 31 d., sporto projekto vykdytojai privalo prisidėti nuosavomis lėšomis nemažiau kaip 7 proc., sporto projektų trukmė negali būti ne ilgesnė kaip 4 m., visos pateiktos paraiškos yra viešinamos ir kt.), išlaidų tinkamumo sąlygos (tos pačios išlaidos gali būti finansuojamos tik vieną kartą, sporto projekto vykdytojas, pažeidęs tokį reikalavimą, negali teikti paraiškos 3 m., vienas pareiškėjas vienai sporto projekto rūšiai gali teikti tik vieną paraišką ir kt.) ir sporto projektų vertinimo bei sprendimų dėl finansavimo priėmimo tvarka (paraiškų administracinės atitikties ir turinio vertinimą atlieka Centrinė projektų valdymo agentūra, Švietimo mainų paramos fondas ir ekspertai; įvertinus projektus paraiškos ir atsakingų institucijų išvados teikiamos Sporto projektų komisijos vertinimui ir kt.), reikalavimai sporto projektų vykdytojams (vykdytojai turi teikti ataskaitas, netinkamai panaudotas lėšas grąžinti, atsiskaitymus vykdyti negrynaisiais pinigais, viešinti projektą ir kt.), atsiskaitymo už lėšas tvarka (projekto vykdytojas turės pateikti visas išlaidas pagrindžiančių dokumentų kopijas, teikti ataskaitas ir kt.) ir kt.

2019 m. Fonde numatyta 13,662 mln. Eur, 2020 m. numatoma 17,973 mln. Eur, o 2021 m. planuojama 21,260 mln. Eur.

Pagal 2019 m. vasario mėn. kvietimą Sporto rėmimo fondo lėšoms gauti: 1) fizinio aktyvumo veikloms, skatinančioms fizinio aktyvumo plėtrą, skirta 50 proc., kvietimo dydis sudarė 6 592 000 Eur (poreikis pagal pateiktas paraiškas – 38 239 298,92 Eur; pateikta paraiškų – 448, finansuota - 148); 2) sporto inventoriaus ir įrangos įsigijimui skirta 20 proc., kvietimo dydis – 2 637 000 Eur (poreikis pagal pateiktas paraiškas – 16 214 082,31 Eur; pateikta paraiškų – 465, finansuota - 126); 3) sporto renginių organizavimui skirta 15 proc., kvietimo dydis – 1 978 000 Eur (poreikis pagal pateiktas paraiškas – 11 219 749,08 Eur; pateikta paraiškų – 250, finansuota - 53); 4) sporto bazių plėtrai, priežiūrai ir remontui skirta 10 proc., kvietimo dydis – 1 318 000 Eur (poreikis pagal pateiktas paraiškas – 25 322 726,52 Eur;

pateikta paraiškų – 157, finansuota - 10); 5) kvalifikacijos kėlimui skirti 5 proc., kvietimo dydis – 659 000 Eur (poreikis pagal pateiktas paraiškas – 2 641 551 Eur; pateikta paraiškų – 74, finansuota - 24).

Projekto esmė. Siūlomi esminiai pakeitimai:

- pakeisti Fondo lėšų paskirstymo proporcijas 10 proc. mažinant lėšas finansuojamai veiklos sričiai „fizinio aktyvumo veikloms, skatinančioms fizinio aktyvumo plėtrą“ ir atitinkamai didinant finansuojamai veiklos sričiai „esamų sporto bazių plėtrai, priežiūrai ir remontui“;
- iš sporto renginių organizavimo veiklos srities išskirti atskirą sritį tarptautinių sporto renginių organizavimui ir jiems numatyti atskirą finansavimą, t.y. ne daugiau kaip 80 proc. sporto renginiams organizuoti skiriamų lėšų;
- padidinti Fondo administravimui skiriamų lėšų dalį 0,5 proc. (t. y. nuo 3,5 proc. iki 4 proc.);
- įtvirtinti, kad pareiškėjas gali teikti tik vieną paraišką visoms keturioms finansuojamoms veiklos sritims ir vieną paraišką veiklos sričiai „esamų sporto bazių plėtrai, priežiūrai ir remontui“ (dabar gali teikti į kiekvieną veiklos sritį);
- padidinti sporto projektų pareiškėjų prisidėjimo nuosavomis lėšomis procentą - viešiesiems juridiniams asmenims siūloma nustatyti 30 proc. prisidėjimą nuosavomis lėšomis, privatiems juridiniams asmenims - 50 proc., visiems kitiems - 10 proc. (dabar prisidėjimo procentas yra visiems vienodas 7 proc.);
- nustatyti, kokios paraiškos yra priskiriamos sporto projektams, apimančioms tęstinės sporto veiklas, taip pat nustatyti, kad sporto projektams, apimančioms tęstinės sporto veiklas, būtų skiriami papildomi balai;
- apibrėžti, koks projektas būtų laikomas negaliųjų sporto plėtrą skatinančiu ir nustatyti, kad tokio sporto projekto veikloje turi dalyvauti ne mažiau kaip 50 proc. negalią turinčių asmenų;
- nustatyti tarptautiniams sporto renginiams taikomus kriterijus ir papildyti, kad Fondo lėšomis finansuojami tik Lietuvos Respublikos teritorijoje organizuojami tarptautiniai sporto renginiai;
- koreguoti minimalias ir maksimalias vienam projektui skiriamas lėšų ribas (nuo 5 000 iki 8 000 Eur didinama minimali vienam projektui skirtina lėšų riba esamų sporto bazių plėtros, priežiūros ir remonto atveju, nuo 450 000 iki 300 000 Eur mažinama maksimali vienam projektui skirtina suma, išskyrus esamų sporto bazių plėtros, priežiūros ir remonto atveju, kurių maksimali skirtina suma išliks 450 000 Eur, ir tarptautinio sporto renginio organizavimo atveju, kurio vienam projektui nustatoma 2 mln. Eur maksimali skirtina suma);
- atsisakyti etapiškumo vertinant projektus, t.y. sporto projekto administracinės atitikties ir turinio vertinimas bus atliekamas lygiagrečiai, nelaukiant kol pasibaigs administracinės atitikties vertinimas;
- papildyti nuostatomis, kad paraiška turės atitikti bent vieną švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatytą prioritetą, nurodytą kvietime ir pakeisti prioritetų lentelę (išskiriamos kiekvieno bendrojo sporto vertinimo kriterijaus sudedamosios dalys, nustatant konkretų vertinimo balą; taip pat suteikiami papildomi balai projektams, apimančioms tęstinės sporto veiklas);
- pailginti laikotarpį, per kurį atsakinga institucija turi atlikti sporto projektų atranką (ilginama 10 darbo dienų, t. y. nuo 40 iki 50 darbo dienų);
- aprašyti mechanizmą, kokiems sporto projektams suteikti pirmenybę, kai sporto projektai surenka vienodą balų skaičių;
- atsisakyti nuostatos, kuria buvo leidžiama 5 proc. lėšų skirti nenumatytoms išlaidoms;
- praplėsti sąrašą veiklų, kurios negali būti finansuojamos Fondo biudžeto lėšomis;
- nustatyti, kad nutarime išdėstyti pakeitimai būtų taikomi tik sporto projektams, pateiktiems pagal naujus kvietimus, t. y. po 2019 m. spalio 31 d. ir kt.

Derinimas. Projektas be pastabų suderintas su Finansų ministerija, Lietuvos savivaldybių asociacija, patikslintas pagal Teisingumo ministerijos pasiūlymus. Lietuvos paralimpinio komiteto, Lietuvos kurčiųjų sporto komiteto, Lietuvos sporto federacijų sąjungos, Lietuvos asociacijos „Sportas visiems“ ir atskirų savivaldybių pateikti pasiūlymai aptarti Ministerijoje organizuojuose pasitarimuose. Kitos organizacijos – Lietuvos kaimo sporto ir kultūros asociacija „Nemunas“, Lietuvos savivaldybių sporto padalinių vadovų asociacija, Lietuvos trenerių asociacija, Nacionalinė sportininkų asociacija, Lietuvos tautinis olimpinis komitetas – pasiūlymų ar pastabų nepateikė.

Dėl Sveikatos apsaugos ministerijos (nepritaria siūlymams: mažinti fizinio aktyvumo sričiai skiriamą finansavimą dalį, išskirti atskirą finansavimą tarptautinių renginių organizavimui, tik vienos paraiškos keturioms finansuojamoms veiklos sritims teikimui ir kt.), Jaunimo reikalų departamento (siūlo patvirtinti tam tikrus aiškiai apibrėžtus finansavimo prioritetus tam tikram laikotarpiui, aiškiai nustatyti finansavimo prioritetų parinkimo, nustatymo ir derinimo procedūras ir kt.), Kauno miesto savivaldybės

administracijos (siūlo, kad paraiškas galėtų teikti juridiniai asmenys, veikiantys kūno kultūros ir sporto srityje), Šiaulių miesto savivaldybės administracijos (siūlo fizinio aktyvumo veikloms, skatinančioms fizinio aktyvumo plėtrą ir sporto bazių plėtrai, priežiūrai ir remontui, skirti po 30 proc.) ir Lietuvos asociacijos „Sportas visiems“ pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies, teikiama derinimo pažyma.

Atitiktis Vyriausybės programai: Projektas yra susijęs su Vyriausybės programos ketvirtame skirsnyje „Sportas ir fizinis aktyvumas“ numatytais nuostatomis.

Dalykinio vertinimo išvada:

- Nutarimo projekto 3 p. siūloma nustatyti, kad nutarimas bus taikomas sporto projektams, kurie Fondo lėšoms gauti pateikti po šio nutarimo įsigaliojimo. Kadangi, pagal 2019-01-23 Vyriausybės nutarimu Nr. 85 patvirtintą Fondo lėšomis finansuojamų sporto projektų finansavimo tvarką kvietimas finansavimui gauti turi būti skelbiamas ne vėliau kaip iki einamųjų metų spalio 31 d., todėl pagal nutarimo projektu siūlomą įtvirtinti 3 p. reiškia, kad patikslinta projektų finansavimo tvarka nebus taikoma naujo kvietimo atveju. Atsižvelgiant į tai, siūlytina paaiškinti ir nutarimo projekto teikime pateikti informaciją apie tai, kaip ir kokia tvarka šiais metais bus skelbiamas kvietimas, kodėl nesiūloma koreguoti kvietimo finansavimui gauti nustatyto datos ir koku būdu bus įgyvendinti 2019-09-19 Vyriausybės kanceliarijoje organizuoto pasitarimo (protokolas Nr. LV-254) metu sporto organizacijų ir institucijų išsakyti pasiūlymai ir pastabos dėl Fondo veiklos reglamentavimo tobulinimo, kuri turėjo būti pakeista ir galioti kitų metų projektų finansavimui (sporto organizacijos išsakė pastabas dėl ekspertinio vertinimo tobulinimo, pareiškėjų informavimo laiku apie priimtus sprendimus, tęstinių projektų finansavimo užtikrinimu, skirti daugiau laiko ir išteklių sporto projektų pareiškėjų mokymui ir konsultavimui ir kt.).

- Pasigendama išsamesnių pagrindimų, kodėl siūloma didinti Fondo lėšų paskirstymo proporcijas tik vienai sričiai „sporto bazių plėtrai, priežiūrai ir remontui“ ir mažinti tai sričiai „fizinio aktyvumo veikloms, skatinančioms fizinio aktyvumo plėtrą“, kuriai, kaip ir kitoms sritims, lėšų poreikis pagal pateiktas paraiškas taip pat viršijo tam numatytas lėšas, nors ir mažesniu skirtumu. Be to, abejotina, ar dar nenusistovėjus vos šiemet patvirtintoms Fondo lėšų paskirstymo proporcijoms ir kylant nesklandumų ir sporto organizacijų nepasitenkinimų ją įgyvendinant, iš ties tikslinga vėl jas keisti. Be to, tikėtina, kad poreikis pagal pateiktas paraiškas kasmet viršys tam numatytas lėšas, todėl siūlytina paaiškinti ar tai reiškia, kad kitais metais vėl bus tvirtinamos naujos Fondo lėšų paskirstymo proporcijos?

- Abejotinas siūlymas, nepateikiant išsamios informacijos apie šiais metais Fondo administravimui skirtas ir panaudotas lėšas, Fondo administravimui skirtų lėšų dalį didinti 0,5 procento (t. y. nuo 3,5 proc. iki 4 procentų). Be to, pažymėtina, kad Fondo administravimui skirtos lėšos ir taip didėja kasmet didėjant pačio Fondo lėšoms.

- Siūlytina išsamiau pagrįsti siūlomą įtvirtinti tarptautinių sporto renginių organizavimui numatomą lėšų proporciją, kuri sudarys ne daugiau kaip 80 proc. sporto renginiams organizuoti skiriamų lėšų bei siūlomą įtvirtinti maksimalią vieno projekto finansuotiną sumą, t.y. 2 mln. Eur (pagal dabar galiojančią tvarką vienam projektui iš Fondo skirta lėšų suma negali būti didesnė nei 450 tūkst. Eur).

- Trūksta išsamesnių pagrindimų kodėl siūloma mažinti maksimalią vienam projektui skiriamą sumą nuo 450 000 iki 300 000 Eur.

- Atkreiptinas dėmesys, kad siūloma pailginti laikotarpį, per kurį atsakinga institucija turi atlikti sporto projektų atranką (ilginama 10 darbo dienų, t. y. nuo 40 iki 50 darbo dienų). Siūlytina pagrįsti siūlomą nuostatą.

- Atkreiptinas dėmesys, kad Vyriausybės kanceliarijoje gauti raštai iš Seimo Antikorupcijos komisijos, kuriuo kartu pateikiama ir Specialiųjų tyrimų tarnybos antikorpacinio vertinimo išvada dėl sporto projektų finansavimą reglamentuojančių teisės aktų, Lietuvos asociacijos „Sportas visiems“, Lietuvos ušu federacijos, kuriuose teikiamos pastabos ir pasiūlymai susiję su teikiamu nutarimo projekto nuostatomis (pridėta prie TAP medžiagos). Siūlytina juos įvertinti tikslinant nutarimo projektą. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad derinimo pažymoje pasigendama Lietuvos sporto federacijų sąjungos pateiktų pastabų, į kurias neatsižvelgta, įvertinimo.

Atsižvelgiant į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės ir Socialinės politikos grupės pateiktas pastabas siūlome projektą svarstyti tarpinstituciniame pasitarime.

tel. 8 706 63741, el.p. aiste.zedelyte@lrv.lt